

Programma duurzaamheid in stadsdeel West in 2019

1) Samenvatting

Dit programma beschrijft de werkwijze en inzet van stadsdeel West in de periode mei 2019 tot december 2019 op het gebied van duurzaamheid.

Onder duurzaamheid verstaan we het verantwoord omspringen met energie en grondstoffen. Het stadsdeel West ondersteunt duurzaamheidsinitiatieven van bewoners en ondernemers in West die:

- bijdragen aan het bereiken van de betreffende doelen uit de gebiedsagenda's en uit het stedelijke coalitieakkoord;
- relatief veel impact hebben en/of zichtbaar zijn;
- passen binnen de beschikbare uren en geld;
- bij voorkeur kopieerbaar zijn.

Daarnaast onderneemt stadsdeel West zelfstandig duurzaamheidsinitiatieven.

Stadsdeel West heeft de directie Ruimte & Duurzaamheid gevraagd om voor 2019 een coördinator duurzaamheid in te zetten om deze activiteiten voor het stadsdeel te coördineren.

2) Inleiding

Dit programma beschrijft de werkwijze en inzet van stadsdeel West in de periode mei 2019 tot december 2019 op het gebied van duurzaamheid.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- Wat is duurzaamheid?
- Welk duurzaamheidsbeleid is er?
- Welke initiatieven krijgen prioriteit?
- Hoe is de globale inzet?
- Hoe bewaken we de voortgang?

3) Wat is duurzaamheid?

Er bestaan [meerdere definities](#) van de term 'duurzaamheid'. Duurzaamheid wordt soms verward met de term 'leefbaarheid'. Tussen die twee termen zit echter verschil.

Leefbaarheid

- Consequenties zijn 'hier en nu'
- Aantasting van leefbaarheid heeft direct effect op de leefomgeving (geluidsoverlast, stank, gevaar)

Thema's:

- Bescherming van lucht-, bodem-, water- en akoestische kwaliteit
- Beperking van trilling, straling en risico op zware ongevallen
- Bescherming van groen in de buurt

Regels:

- strikte normen (geluidnormen, concentraties in bodem, enz.)

Duurzaamheid

- Consequenties zijn 'daar en later'
- Aantasting van duurzaamheid heeft indirect effect op de aarde (klimaatverandering, vermindering soortenrijkdom, uitputting bodem)

Thema's:

- Zuinig omgaan met energie en grondstoffen
- Vermindering van CO₂-uitstoot
- Bescherming van oerbossen, koraalriffen, enz.

Regels:

- algemene uitgangspunten (terugverdientijd, Best Beschikbare Technieken, enz.)

Samenvattend: onder duurzaamheid verstaan we het verantwoord omgaan met energie en grondstoffen. Hierdoor vermindert de uitstoot van kooldioxide (CO₂), wordt de [biodiversiteit](#) beschermd en raakt de aarde minder snel uitgeput.

4) Welk duurzaamheidsbeleid is er?

Duurzaamheidsbeleid is er op elk overheidsniveau. Van samenwerkende landen over de hele wereld, tot lokale overheden.

Verenigde Naties

In 2015 hebben de landen van Verenigde Naties met elkaar afgesproken te zullen werken aan zeventien [duurzame ontwikkelingsdoelen](#) (Sustainable Development Goals, SDG's). Deze doelen moeten ervoor zorgen dat de wereld in 2030 een eerlijke, gezonde en veilige plek is om te leven.

Duurzame ontwikkelingsdoelen die te maken hebben verantwoord omgaan met energie en grondstoffen:

- 7 Hernieuwbare energie
- 11 Duurzame steden en samenlevingen
- 12 Verantwoorde consumptie
- 13 Klimaatacties

Daarnaast is in 2015 in Parijs een nieuw VN Klimaatakkoord gesloten. De EU - waaronder ook Nederland - heeft ingestemd met de overeenkomst. Het akkoord is juridisch bindend met als doel: de opwarming van de aarde beperken tot ruim onder 2 graden Celsius, met een duidelijk zicht op 1,5 graden Celsius. Het akkoord gaat per 2020 in.

Nederland

Na het sluiten van het VN Klimaatakkoord, is de Nederlandse overheid aan de slag gegaan om een nationaal [Klimaatakkoord](#) op te stellen.

Gemeente Amsterdam

In het [Coalitieakkoord 2018-2022](#) is duurzaamheid beschreven in het hoofdstuk *Duurzaamheid en Groen*.

Duurzaamheid is vervolgens uitgewerkt in drie stedelijke programma's:

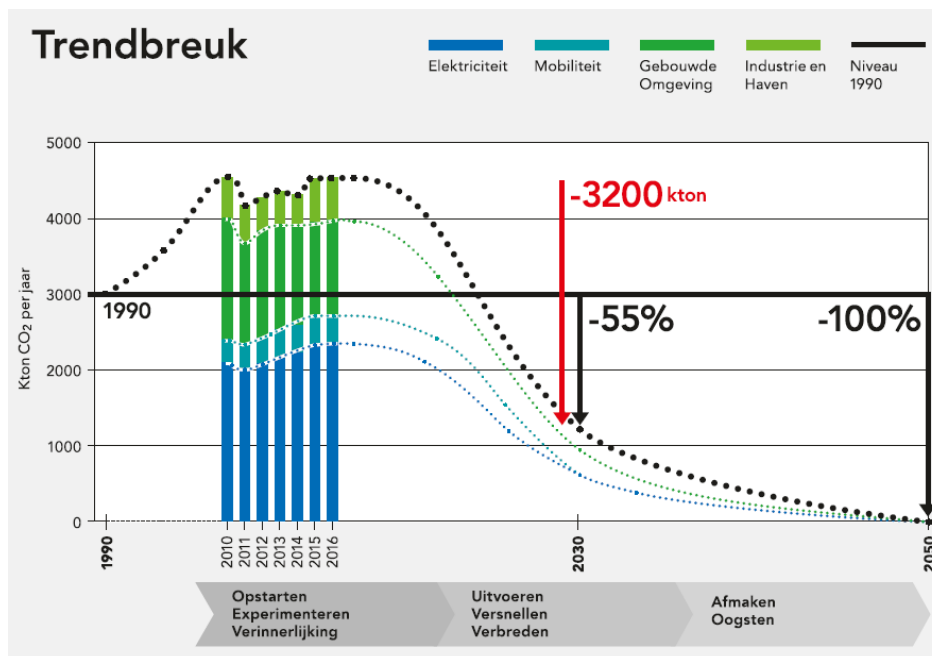
- Aardgasvrij
- Klimaatneutraal
- Circulaire economie

"We streven ernaar om de groene koploper van Nederland en Europa te worden."

(Coalitieakkoord 2018-2022)

De visualisatie van de ambities van de gemeente Amsterdam op het gebied van CO₂:

(Bron: *Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050*)

Stadsdeel West

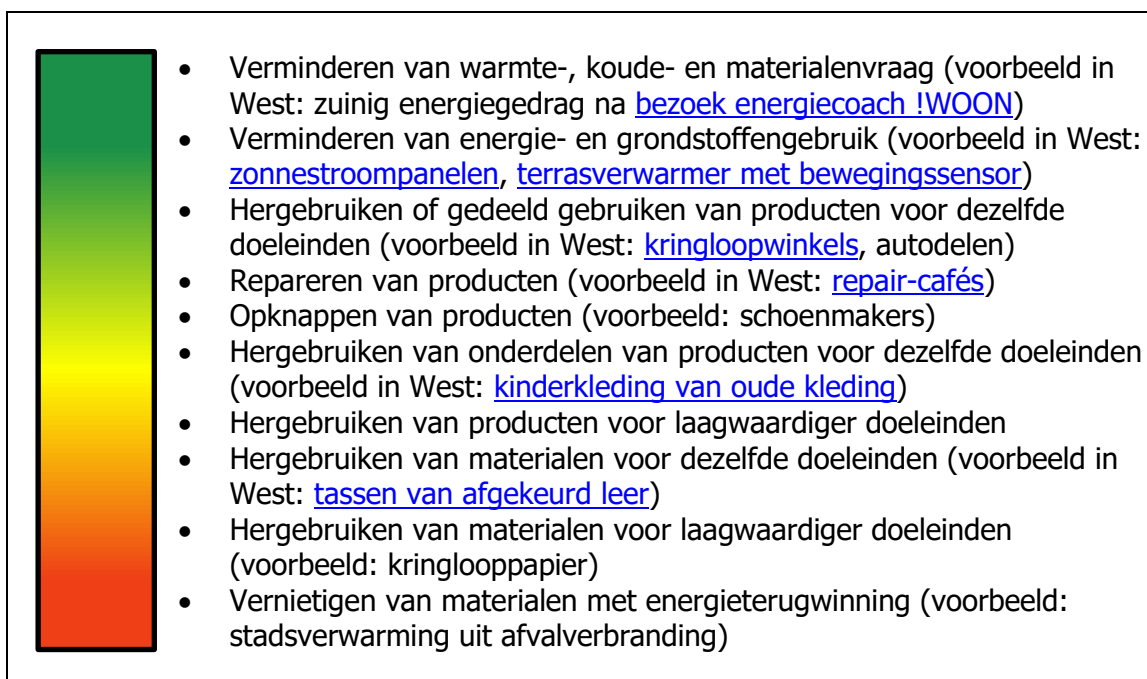
Stadsdeel West wil initiatieven van bewoners en ondernemers in West op het gebied van duurzaamheid ondersteunen. Daarnaast onderneemt stadsdeel West zelfstandig duurzaamheidsinitiatieven. Beide dragen bij aan het bereiken van de doelen uit de gebiedsagenda's en het stedelijke coalitieakkoord.

5) Welke initiatieven krijgen prioriteit?

De beschikbare middelen (uren, geld) voor het ondersteunen van initiatieven op het gebied van duurzaamheid zijn beperkt. Daarom legt het stadsdeel West prioriteit bij initiatieven die relatief veel impact hebben en/of zichtbaar zijn, en passen binnen de beschikbare uren en geld.

Impact

Stadsdeel West ondersteunt het liefst initiatieven die bovenaan staan in onderstaand figuur. Initiatieven die meer energie- en grondstoffengebruik voorkomen, maken dus meer kans om ondersteund te worden.

Figuur 1: Verhouding tussen impact en middelen

(Naar: [Blog: De R-en in de \(Drechtse\) circulaire economie](#), Cirkellab, 2015)

Zichtbaarheid

Duurzaamheid stimuleren begint bij bekendheid van de mogelijkheden, innovatie, bewustwording en voorbeeldgedrag. Initiatieven die innoverend en/of tot voorbeeld zijn, kunnen succesvol zijn door ze te ondersteunen en voor het voetlicht te brengen.

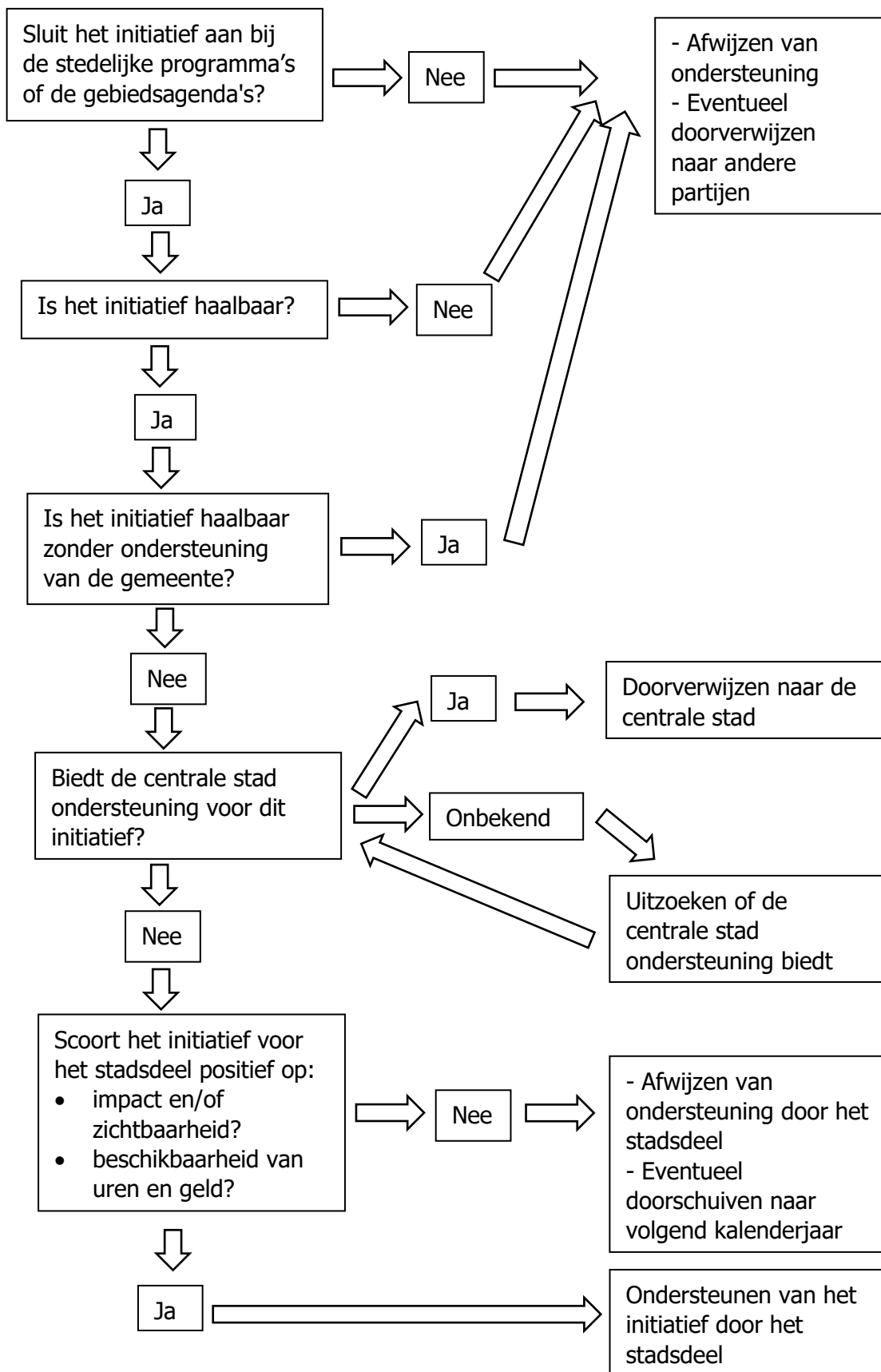
Uren en geld

Initiatieven die passen binnen de beschikbare uren en geld van het stadsdeel dan wel de bijbehorende duurzaamheidsprogramma's, maken meer kans om ondersteund te worden dan initiatieven die omvangrijker zijn. Is er te weinig uren en/of geld? Dan kunnen initiatieven doorschuiven naar een volgend kalenderjaar.

Kopieerbaarheid

Tenslotte is het de wens dat initiatieven kopieerbaar zijn in West en/of in andere stadsdelen, opdat de impact groter is.

Overzicht werkwijze

6) Hoe is de globale inzet?

Stadsdeel West heeft uren en geld om initiatieven van burgers en ondernemers op het gebied van duurzaamheid te ondersteunen. Daarnaast onderneemt stadsdeel West ook zelfstandig duurzaamheidsinitiatieven.

Beschikbare uren en geld

Uren

Stadsdeel West beschikt over twee deeltijd-medewerkers duurzaamheid. Zij fungeren als accounthouder. Dat betekent:

- beoordelen en afhandelen van subsidie-aanvragen;
- meedenken met- en adviseren van initiatiefnemers, portefeuillehouder en collega's;
- signaleren van kansen en knelpunten en deze aankaarten bij de portefeuillehouder, centrale stad en collega's;
- toetsen van projecten;
- bewaken van- en rapporteren over de uitvoering.

Geld

Stadsdeel West heeft in 2019 in circa € 310.000 beschikbaar voor duurzaamheid en leefbaarheid. Hiervan is in mei reeds circa € 208.000 gereserveerd voor:

- € 118.000 voor afhandeling van initiatieven West Begroot (wormhotels, bijenhotels, kas Keerweer, plastic vissen)
- € 60.000 voor uitvoering van project duurzame mode in Oud-West (oktober 2019)
- € 20.000 voor uitvoering van Uit Je Dak Prijs voor het mooiste/duurzaamste balkon of dak in West
- € 10.000 voor draagvlakverwerving in het kader van het aardgasvrij-initiatief op het [voormalig Wilhelmina Gasthuis-terrein](#) (KetelhuisWG, in 2019)

Een bedrag van circa € 100.000 is voor 2019 nog beschikbaar. Voor verschillende initiatieven wordt gedacht aan een vorm van ondersteuning:

- Stimuleren van zuinig energiegedrag in huurwoningen na [bezoek energiecoach !WOON](#) (aansluitend bij armoedebeleid).
- Starten van energieproject met scholen en/of horeca ([erkende maatregelenlijst, energiemonitoring](#)).
- Ondersteunen van idee tot bouw van Huis van de Toekomst.
- Ondersteunen van BIZ-en bij hun wens te verduurzamen.
- Ondersteunen van markt bureau bij initiatieven rondom afval (bijv: Greenmachine).
- Verkennen van de mogelijkheid om repair-café's te integreren in kringloopwinkels.
- Omzetten van restant frituur- en bakoliën in zeep en lifestyleproducten met scholieren (Cascoland met Technasium).
- Nuttig toepassen van afvalgroente.

Beschikbaar geld

Jaarlijks is € 52.000 voor onvoorziene uitgaven op het gebied van duurzaamheid beschikbaar. Daarnaast is in het Gebiedsplan 2019 € 80.000 opgenomen voor initiatieven op het gebied van duurzaamheid, € 60.000 voor duurzame mode en was €100.000 geraamd voor West Begroot. Na de stemming over West Begroot is dit laatste bedrag opgehoogd naar € 118.000.

7) Hoe bewaken we de voortgang?

De Stadsdeelcommissie wordt periodiek op de hoogte gehouden van de voortgang met een brief en in voorkomende gevallen een presentatie.